

TROHNOBA

I V O B R N Č I Č

Ko obešenec mesec bolšči.
Temè so ko roke zarotnikov.
Poslednji korak božjepotnikov
v daljavah umira, nemí.

Tu nihče ne moli več skrušeno.
Molk kamna je mrtvecu brat.
Prerasel zidovje razrušeno
je smrtne groze osat.

Zdaj že dolgo oči si tiščimo,
samó še po kotih golčimo, sivímo ...
A motne reke teko
brez glasu za goró, za goró.

PESEM O IZOBČENCIH

I V O B R N Č I Č

Kdor bo šel po teh stezáh,
v jarem trd se bo zapregel;
le v drobtinah kruh bo stregel
s tujih miz, ves tih in plah.

Večno bo med pragoma
smrti in življenj oral
kamen duš; polagoma
sam, brez bratov bo ostal.

Nepodprt vse žive dni
bíl se bo s tegobnostjo
groze pred zagrobnostjo,
pred poslednjimi rečmi.

Ko menih ubog in strog
čakal bo le kradoma,
da zbudi nenadoma
ga v ognjenem grmu Bog.

Preko carstev devetero
šel bo tuj po teh stezáh —
dokler s svojo blazno vero
nem ne bo se zgrudil v prah.

STAROGRŠKA FILOZOFIJA IN SLOVENCİ

FRANCE VEBER

II

(Konec.)

Tudi Slovenci smo že davno preživeli prvo in drugo, bajeslovno-plemensko in plemensko-narodno stopnjo svojega notranjega razvoja, čeprav ni dvoma, da preté stvarnemu študiju tega našega razvoja večje težave, nego bi si to mogli misliti oni učenjaški romantiki preteklega stoletja, ki so že v vseh podrobnostih govorili tudi o posebnem slovan-skem „Olimpu“. Ne da pa se zanikati *dejstvo* takega, bajeslovnega razvoja naše narodne miselnosti. Ta naš razvoj sega nazaj, ko smo še živeli v objemu vseslovanske vzajemnosti, in nas je spremljal še tedaj, ko smo pričeli živeti tudi že neko samostojno življenje. Naše ljudske pripovedke in bajke so za to dovolj zgovorna priča. In že na tej točki se pričenjajo zanimive in važne razlike med našim in svoječasnim starogrškim razvojem narodne miselnosti. Stari Grk je bil ostal, da se takó izrazim, na eni zemlji, na enem kraju; vse krajevne razlike, ki so polagoma tudi tam vedno bolj ločile pleme od plemena, so bile ostale vsaj v glavnem krajevno nepretrgane in zvezno prehodne. Mi pa smo se bili od svoje skupne slovanske pramatere polagoma že tedaj tako oddaljili, da smo bili že v onih časih nanjo skorajda popolnoma pozabili. Zato nismo dobili svojega vseslovanskega „Homerja“ in „Hezioda“, zato imajo tudi naše ljudske bajke in pripovedke zlasti dve plasti, izmed katerih prva meri na naše prvotno življenje v vseslovanski skupnosti, druga pa na dobo naše poznejše plemensko-narodne samostojnosti in zato je vprav ta druga plast našega bajeslovnega gledanja na svet in življenje še danes bolj vidna in obenem taka, da jasno priča, kakó smo že na tej bajeslovni stopnji svojega notranjega razvoja kaj radi sprejemali tudi bolj *oddaljene* predstave